

دەمەویت ئەو زاتە پیرۆزە ھەمبىز بىھەم!!!

ھىشام ئاكرەبى

ھەر كە ناوى دەخويىنەمەوە يان گۈيىم لىتى دەبىت، تەزىيەك لە گىيانى مندا دەچىت و ماوەيدەك بىتھۇش دەبىم، وەك بلىتى نزىك بۇمەتمەوە لە خوا، يان لە كۆتايى پۇزىڭانى تەمەندام و باسى مردىن لەگەلدا دەكەن. ئاواتم بۇو پۇزىنى لە رۇزان لە نزىكەوە بىبىئىم و چەند پەيچىك لە گەلدا بىھەم، بۇ ئەوەى بە دەنگى ناسك و خۇشەكمى، گۈيىم لە وشە پیرۆزەكەنەيى بىت. دەنگى دەبىن زۇرخۇش و نەرم بىت، وەك دەنگى پەرى و خانمەكانى كەم قسە و نزىدەنگ ولەسەرخۇ بىت.

ئەو، تەنبا بىر لە خەلکانى تردا دەكتەوە، بەرز ھزر دەكتەن و نازانىت وەك ئېمەمانان و خەلکە عەوامەكمى ئەم ولاتە، مىشكى خۇي بە كىرىنى خواردن و خانووبەرە و جلوبەرگى جوان و خزمەتى سولتانەوە زەعىر و بىز بکات.

ھەر چىركەيدەك لە ژيانى ئەو بە كاتزىرىيەكى خەلکانى ترە. ئەو، كاتى ئىسراحت دەكتەن يان پىشووېكى كورت بۇ زاخاوى مىشك دەدات، ئەو كاتە بىر لە خوا و فريشتهكان دەكتەوە، يانىش سەيرى كورىشىكەكانى دەمۇچاۋى خۇي دەكتەن و دەيەويت خىرا كىتابىكى تر بنووسىت، تاوهكoo ھزر و بىرەكانى لە گەل ئەو جەستە ماندوونەناسەدا نەباتە ۋېر زەمى.

پەيە ئاسايىھەكانى ئەو زاتە، ھۆزان و شىعرن. زۆرجار بىر لەو كەسانەدا دەكەم كە لە كەلەدا دەزىن و لىتى نزىكىن. ئەى كە بەختسىپىن... ئەوان رۇزانە دەبىين و خزمەتى دەكەن، بەيانى باش و رۇزباشىي لىدەكەن و لەوانەيە ھەمبىزىشى بکەن. ئەو، نەك تەنبا دەستكەوتىكە بۇ كەس و كارى و ئەوانەيى دەيناسن، بەلكوو بۇ دراوسىكەنانى، خزمەكانى، توخەم و گەلەكەمى. ئەو بىر لە ھەموو شتىكىدا دەكتەوە، عەقلى بە ھەموو شتىكىدا دەشكىت. ئەو لە جىاتى ھەمومان فكى دەكتەن. پارە، ئىشى سەرددەم و شەمەكە جىڭىز نىيە لە فەرەنگە كەيدا.

ئەگەر ئەو بە قەد سەركردەيدەكى كورد دەسەللتى ھەبۇوايە، گەنەللى لە كوردىستاندا نەدەما و كۆتايى بە چەواسانەوە و سووتان و لىدانى ژنان دەھات و چىتىر ژن نەدەكرانە شەرەفى پىاوان و بەو بىانقۇيە نەدەكۈژران.

خوا، چونكە زۇرزاڭ و لەسەرخۇيە، چونكە بىر لە خواردن و پارە و پلەدا ناكاتەوە، بۇيە خۇي لە مروقق جياكىرىدە و بە تەنبايى دەزىت. خوا، چونكە درق ناكات و مروققۇستانە بىردىكەنەوە و راستى پەرسەت، بۇيە نامرىت. خوا، تەنبا خۇي پىشانى مروققى پېرۆز و ھۆشمەند دەدات. ئەو خۇنىشىدانە خەللتىكە يان باپلىيەن دەستگىرۇيىكە بۇ ئەو كەسە پەيامزانانە. ھەر لەبەر ئەوەش، زاتە پېرۆز و موبارەكەمانىش، خۇي پىشانى ئېمەمانان نادات. ئېمە تاوهكoo بە دىتنى ئەو خەلات بکىرىن و شاد بىن، پېتىويستە ھەندى لە تايىھەتمەندىكەنانى ئەو ھەلبىرىن و پەسەندىيان بىكەين و بىان كەينە بەشىك لە كەسايەتى خۆمان.

ئەو شانازى بەو كەسانەوە دەكتەن كە كارىكى باش، ھەزرىيەكى باش و بىركردەيدەكى باشىان ھەمەيە و پەيەرەوى دەكەن. ئەو دەيەويت ھەموو كەس بۇ سەركەوتن و پېشىكەوتى كەسانى تر خەبات بکەن، دەستيان بىگەن، ھاوكارىيەن بىكەن و ئەكەر پېيان نەكرا دەستخوشىيان لى بکەن و سۆباس نامەيان بۇ بنىرن. ئەوەش (ئەزىزەف و الایمانە) كەمترىن باوەرەمەندىيە لاي ئەو.

ئەو، بە سەركەوتى كەسانى تر، نەخاسىمە كەسانى پىسپۇر و بەھەرەدار، قەت تۆرەنابىت و تىكىش ناجىت، وەك دەزگايەكى خىرخوازى و مروقق دۆست و پېشەكەوتن پەرسەت، دلى پاكە و ھەنگاۋ بەرەو پېش دەنلىت.

دلپەشى، كومرەشى، بىرتەسکى، خۇھەلکىشان و ھەلسۇوكەتىكى ترى خۇپەرسەتەنە، نامۇن و لاي ئەو و بەقەد تۆزقالىك لەناو مىشكىدا جىڭىزيان نىيە و رەوشىتى تىك نادەن. ھەر بۇيەش، ئەو، بەقەد خواي فەلسەفە، زانىن، يەكسانى، سىاسەت، پېشىكەوتن و رەوشىت پاكىي و لە ھەموان پېرۆزتر و بەھېزىتەر خواي جوانى و چاندن و عەقل مەندىي، لاي من پېزى ھەمە.

ئەو، وەكoo ئەوانى تر نىيە، ھېزى خۇي لە لاوازى كەسانى تردا بىبىنەت. ئەو دەيەويت مامۆستا بىت لە ناو مامۆستىياندا، ژن بىت لەناو پىاوان و ژناندندىدا. ئەو كاتى ھۆزانەكانى مەولەوى دەخويىتەوە دەبىتە گۆران و كاتى گۈئ لە زىرك دەگرىت دەبىت عارف و كاتى رۇمانىتىكى گۆركى دەخويىتەوە دەبىتە رۇزا و دايىكى فكى و رۇناكىبىرى و خۇبەختىرىن.

نازانم، شتىك لە ناخىدا بەردەوام ھانم دەدات بىرى لى بکەمەوە. پېشىنەيەكى بىزەر و لە ھەمان كاتدا كونترۇلم دەكتەن. ھەزىدەكەم لە ھۆزانەكانى ئازادىم، بەلام بەداخەوە سىحرى و شەكانى ئەو منيان گىيىزلىكىدە. وەك گەنجىڭى ترىياك كىش ئاگام لە ھەستەكانى خۆم نىيە. زۆر كەس گومانيان لە ھەبۇونى ھەستى شەشەميان ھەمەيە، بەلام من دلىنىيان دەكەمەوە ھەستى شەشەم بەقەد ھەستەكانى تر بەھېزە و ئەو زاتە پېرۆزە لىتى داگىركردە. ئاخر كە شتىك نەبىت چۈن دەتوانى داگىرى بکەيت!!!!

ئەز، ئەگەر شتىك ھەبىت لەم دونيايەدا بېھرسىتم، ئەگەر نھىنېك ھەبىت حەزبکەم بىزانم و ئاشكرايى كەم، ئەگەر ھيوا و مرادىكم ھەبىت وحەز بىكم بېتەدى، ئەو دىتنى (ئەوە)، خويىندى پەيشەكانى ئەون، بىستنى دەنگى زولال و خۇشە ويستەكەى (ئەوە). لەوانەش خۇشە ويستەر و پېرۇزتر ھەمبىيزىرىن و ماچىركەنلىنى يىۋچاوانى (ئەوە).

ئەز، قەت حەزناكەم لەو خەونە خۇشانە ھەلسەمەوە كە (ئەو) يان تىدايە. لەو خەونەكانم جىتبەجى دەكەم. كاتى دەبىبىنم، وەك مۇمىك دىتە پىش چاوانم، مۇمىكى نيوسوتاو و لەوانەسى بۇندار و رۇناكىييان تارىكى دەبىرىت و ھۆشداران بى ھۆش دەكەت.

ئاخىر كاتى ئەو دەدويىت پىتىويست ناكات من بىرېكەمەوە. عەقلم شەلەل دەبىت و گومانم لا دروست دەبىت دەربارە ئەو شتەى لەناؤ سەرمدا و بىرەدەكەمەوە ئايىھە ئەوە عەقلە و دەتوانى رۇداوەكان، كارەساتەكان، سىاسەت ئەو دەريا بىن، ژىن ئەو ئادەمیزىزادە پې نھىنېيە، فكى ئەو مىتافىزىقىيائى بىن بىنەما، بخويىنتەوە و وينەيان بق دروست بىكەت!!!

تۆ، ئەى ئەو كەسە ئەتىبىنەم و لەدۇورەوە ژيانى من بەپەتىوه دەبەي. كاتى لە خەونەكانمدا دەتىبىنەم، دەبىيە خوايى من و ھەموو ھەستەكانم تەسلىيم بە تۆ دەكەم. توش وەك شوانىكى دىلسۆز بەخىويان دەكەي، نازكىيان دەكەي، شانە بەشانە ئەو مىشىكە دەكەيتەوە و پاڭى دەكەيت. رۇق، قىن، دۈزمنىكارى، دىزبەرى، ناحەزى، ھەست شەكەن، خۇبەزلىغانىن و ھەر دەردىكى ئەم سەردىمە و سەردىمە باب و باپىرانمان تىايىدا بىنپە دەكەي.

من دەزانم لەم دونيايەدا جىڭايىكى نىيە شۇينەوارى تۆ بىت، يان شايەنى ئەوە بىت تۆ لى بېت. ھەر بۇيەش ھەموو ھەولەكانم بق دىتنى (تۆ) سەرنەكەوتۇون. من سەردىنى كۆچكى خانى و خانزادى سۈرانتىم كرد. من سەردىنى ھەموو ئەو جىڭايىنە كەدە كەپەتەن و رۇناكىييان لى دەركەوتۇوه، بەلام تۆم لى نەدىت. دىيارە تۆ لەوان پېرۇزترى و لەوانەشە پىتشەنگى ئەوان بىت.

بۇ دىتنى ئەو زاتە پېرۇزە ھىچ زانىنگەھەكەم بە جى نەھىشت.

رۇقىيەك، لە گاڭىكى ناكاودا، كاتىك بق پارە گۈرپىنه و چۆمە بازارى سەرافان بق ئەوەى لە ولاتانى دونيا بەدوایدا بىگەپىم. لە وى بىنىم سەرافەكان بازىرگانىي بە پارە ئەو (زاتە) پېرۇزە دەكەن. وتم (ئەو) تەنبا مامەلە بە عەقل و زانىن دەكەت و پارە لەوانەيە تەنبا وشەيەكى رۇزانەبىت لە ژيانىدا.

ئاخىر خوايى زانىن پارە ئەو چىيە!!! (ئەو) بە پارە ناكىرىت و ناشفرۇشىرىت!!! دەيان كەس ئاماھەن ژيانى خۇيان بەبى پارە لەسەر بىدقۇپىن، خۇيان بىكەن بە قوربانى (ئەو)!!! ھەزاران كەس ئەوەندە پەيشەكانى خۇيان نازانىن ئەوەندەي زاراواھەكانى ئەو!!! سەرافەكان و تىيان (ئەو) لەگەل جەلادهەكان جۇوته و لە كۆچكى سولتاندا دادەنىشىت و لە وى تىلىمەكانى دەنۇوسىت و پىتىويست بە گەرەن ناكات بەدوایدا. سېھى بق دىلىيلى بېرىمەيدانى راوا لەۋى هاواچۇوت لەگەل سولتاندا راوا دەكەت.

وتم وانىيە و ئەو قسانە كارم تىناكەن. بىبىنەم لەبان سەرمدا دادەنیم و ھەمبىيزى دەكەم و لە رقى ئىيە ئەمەندا ماچىشى دەكەم. ئەو پېرۇزە و سولتان راوا دەنېت.

* (ئەو) ھەر كەسيكە كە پىشىۋىنە (نمۇونە) بىت لاي ھەر كەسانىك، بەلام لە راستىدا خۇپەرسىت و دەسەلات و پارە پەرسىت بىت.

* ئەم نۇوسىنە ھۆزانە بەشىوھى پەخشانم دارپىزتووه.

karzan@spray.se
2005-02-06